

چرا جوانان به سمت زندگی مجردی می‌روند؟

در سال‌های اخیر این نخستین‌بار نیست که مسئولان درباره زندگی مجردی در ایران اظهارنظر می‌کنند.

«در حال حاضر بیش از 10 میلیون جوان ایرانی مستعد و دارای شرایط ازدواج هستند اما به صورت مجردی زندگی می‌کنند». در سال‌های اخیر این نخستین‌بار نیست که مسئولان درباره زندگی مجردی در ایران اظهارنظر می‌کنند. بر اساس آمارهای رسمی در سال‌های اخیر نرخ رشد ازدواج در ایران کاهش داشته است. با توجه به هرم جمعیتی ایران که همچنان جوان محسوب می‌شود، کاهش نرخ رشد ازدواج طبیعتاً منجر به افزایش قابل توجه جمعیت مجردها می‌شود. بر همین اساس مسئولان همواره نسبت به زندگی مجردی هشدار داده‌اند.

به گزارش آرمان، اظهارات روز گذشته معاون ساماندهی امور جوانان وزیر ورزش و جوانان نیز در همین راستا بوده است. این‌بار نیز مانند گذشته چندان برنامه‌های مشخصی برای مجردها ارائه نشده است. محمود گلزاری در حالی از لزوم تشویق جوانان به ازدواج سخن گفته است که بر اساس گفته‌های خود او در ایران از هر پنج ازدواج و در قم از هر چهار پیوند و در تهران از هر سه ازدواج یکی از آنها به طلاق می‌انجامد و در حال حاضر 80 درصد از افراد طلاق گرفته در جامعه زیر 30 سال هستند.

در نتیجه انفجار جمعیتی که در کشور بین سال‌های 60 تا 70 رخ داد، در سال‌های اخیر شاهد رشد جمعیت جوان کشور هستیم تا جایی که گفته می‌شود دوسوم جمعیت جوانند. قرار گرفتن اکثریت جمعیت کشور در شرایط کار و فعالیت اقتصادی نوعی مزیت تلقی می‌شود اما، عدم برنامه‌ریزی برای این جمعیت به‌ویژه در موضوعاتی مانند ازدواج و اشتغال باعث می‌شود کشور دچار آسیب‌های احتمالی شده و از قافله توسعه، سال‌ها دور شود. یکی از اقتضات دوران جوانی ازدواج است که اگر درست و در سن مناسب آن محقق نشود برای فرد و جامعه آسیب‌رسان است.

نیمی از جوانان کشور مجردند

با توجه به اینکه جمعیت جوانان ایرانی در حدود 24 میلیون نفر است باید گفت حدود نیمی از جوانان بنا به دلایل مختلف اقتصادی و فرهنگی از ازدواج و تشکیل خانواده روی گردانند. طبق نتایج سرشماری نفوس و مسکن سال 1390، در شهر تهران در گروه سنی 15 تا 39 سال 1062059 مرد مجرد (شامل بی‌همسر به دلیل فوت، بی‌همسر به دلیل طلاق و هرگز ازدواج نکرده) وجود دارد و 789252 مرد دارای همسر. این ارقام برای زنان ساکن تهران در همین گروه سنی عبارت است از 843795 زن مجرد و 1043606 زن دارای همسر. بنابراین می‌توان گفت تعداد مردان مجرد تهران بیشتر از زنان مجرد است. طبق اظهارنظر وزارت ورزش و جوانان ایران در سال 1391، در شهرهای بزرگ بین 25 تا 30 درصد جوانان زندگی مجردی دارند.

آسیب‌های زندگی مجردی

در مورد زندگی مجردی و آسیب‌های آن بسیار گفته‌اند و شنیده‌ایم. برخی معتقدند در دوران مجردی افراد می‌توانند ارباب خودشان باشند، هرکاری را در هر موقعی که بخواهند انجام دهند و مجبور نیستند عادات شخص دیگری را تحمل کنند اما برخی دیگر معتقدند زندگی مجردی ناخواسته سبب می‌شود فرد خودمدار و خودمحور شود چراکه فرصت رویارویی با عقاید مخالف از وی گرفته می‌شود. جدای از اینکه تنهایی خوب است یا بد، باید این واقعیت را بپذیریم که در شرایط فعلی به واسطه مشکلات اقتصادی و سخت شدن امکان تشکیل خانواده و مشکلات فرهنگی و مخالفت با اجتماعی که اهمیت زیادی برای یافتن همسر قائل است یا دخالت هورمون‌هایی که فرد را وادار به تشکیل خانواده می‌کند، دوری یا ممانعت از ازدواج در حدود نیمی از جوانان ایرانی وجود دارد.

زندگی مجردی

با توجه به اینکه جمعیت افراد مجرد کم نیست و با توجه به اینکه زندگی مجردی اقتضات و کارکردهایی دارد که با زندگی متاهلی بسیار متفاوت است، باید گفت زندگی مجردی به دلیل نوع رفتار فرد مجرد به واسطه نبودن برنامه‌ریزی و ساعات طولانی تنهایی می‌تواند تغییراتی را ایجاد کند که با زندگی افرادی که در ارتباط با هم و در خانواده زندگی می‌کنند، متفاوت باشد. افراد مجرد زمانی که در خانواده‌های خود هستند به واسطه شکاف نسلی و تفاوت‌های والدین و فرزندانش و میل اکثر جوانان به آزادی

و استقلال عمل مشکلات زیادی را برای خود و دیگران دارند و زمانی که تنها و جدا از خانواده زندگی می‌کنند بی قانونی و بی‌نظمی در ارتباطات که در خانواده چارچوب‌مند است معضلاتی را برای مجردها ایجاد کرده و ممکن است ارتباط با افراد مشکل دار زمینه اعتیاد یا فساد را در آنها بیشتر کند.

سبک زندگی مجردی آسیب‌رسان است

یک روانشناس در اینباره به «آرمان» می‌گوید: سبک زندگی مجردی به خودی خود آسیب‌رسان است زیرا در درجه اول ثبات روانی و اجتماعی فردی که در سن ازدواج است ولی بنا بر دلایل متعدد این امکان ایجاد نمی‌شود به هم می‌ریزد و از سوی دیگر با ازدواج فرد تکیه‌گاه عاطفی پیدا می‌کند که به او در حل مشکلات بزرگ کمک می‌کند. فرید براتی‌سده می‌افزاید: در کنار این مشکلات نیازهای جسمی و روانی فرد از مجرا و مسیر درست برطرف می‌شود که بدون ازدواج این امکان وجود ندارد. او ادامه می‌دهد: بنابراین دولت‌ها در برنامه‌ریزی برای مجردها باید به این نکات توجه داشته باشند و بدانند اگر با ازدواج این امکان ایجاد نشود از راه‌های دیگر این نیازها برطرف می‌شود زیرا این نیازها طبیعی است و نمی‌توان منکر آن شد. او با اشاره به لزوم برنامه‌ریزی برای جوانان به‌ویژه مجردها عنوان می‌کند: برنامه‌ریزی برای این گروه می‌تواند کوتاه‌مدت باشد یا بلندمدت. در برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت بخشی از عدم تمایل جوانان به پذیرش مسئولیت فردی و اجتماعی بررسی و ریشه‌های آن شناسایی می‌شود و در برنامه‌ریزی بلندمدت باید برای کار و اشتغال آنها برنامه‌ریزی شود.

12 میلیون جوان مجرد یعنی 12 میلیون بیکار

رئیس انجمن علمی مددکاران اجتماعی ایران در اینباره به «آرمان» می‌گوید: 12 میلیون جوان مجرد یعنی 12 میلیون بیکار، یعنی جوانانی که در شرایط مساعدکار و ازدواج هستند اما امکان آن وجود ندارد. مصطفی اقلیما می‌افزاید: برنامه‌ریزی برای جوان در سال‌های گذشته حتی در کمترین سطح آن صورت نپذیرفته است. سازمان جوانان که به‌تازگی با وزارت ورزش هم ادغام شده است به جز وام دادن برای ازدواج اقدام راهگشایی برای کار یا حتی تفریح جوان نداشته است. او می‌افزاید: تا زمانی که برای مسکن و کار جوان برنامه‌ریزی نشده نباید او را به سمت ازدواج هل داد زیرا نتیجه این کارافزایش آمار طلاق در جامعه خواهد بود چنانکه اکنون هم شاهد آن هستیم. به گفته او شایسته‌سالاری و پاسخگویی در ابتدای ریاست هر رئیس‌جمهوری از سوی رهبر فرزانه انقلاب گوشزد می‌شود اما باید پرسید چند رئیس قوه اجرائیه درکشور تاکنون به این رهنمود عمل کرده و تنها از افراد شایسته در کابینه خود استفاده کرده یا در مقابل مردم پاسخگو بوده است. اقلیما می‌افزاید: تا معضلات اقتصادی حل نشود نمی‌توان انتظار داشت جوانان ازدواج کنند. وقتی یک جوان خرج خودش را به زور می‌دهد، نمی‌تواند یک یا چند نفر دیگر را سرپرستی کند.